

bylo ani dostatečně jasné a stanovilo cenu plochy služebností stížené pro dobu po zřízení služebnosti volným uvážením soudce, bez odhadu znaleckého, aniž by bylo vykázáno, že soudce sám má odborné vědomosti.

Čís. 7091.

Byly-li nároky dítěte i matky z nemanželského otcovství smírem vyrovnány i proti dědicům a právním nástupcům nemanželského otce, s čímž souhlasil i poručník dítěte i nemanželská matka také vlastním jménem, smír pak byl schválen poručenským soudem po předchozím upozornění poručníka i nemanželské matky, že pozůstalost po nemanželském otci, která tehdy ještě nebyla přesně zjištěna, může býti po případě i značně aktivní a že smírem se zříkají pro vždy jakýchkoliv budoucích nároků, nebyl smír ujednan za předpokladů *rebus sic stantibus* a přešla na matku povinnost, by ze svého plnila, pokud by nestačila smírem ujednaná plnění na zvýšené náklady na výživu a výchovu dítěte.

(Rozh. ze dne 24. května 1927, Rv II 50/27.)

Dne 27. října 1920 ujednal dědic po nemanželském otci s matkou a poručníkem nemanželského dítěte, narozeného roku 1913, smír, podle něhož se zavázal platiti na výživu dítěte měsíčně 250 Kč, od patnáctého roku dítěte 300 Kč a složití na zaopatření dítěte 5.000 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhalo se nemanželské dítě na dědicích po nemanželském otci vzhledem k velkému pozůstalostnímu jmění po nemanželském otci, placení výživného 1.500 Kč měsíčně, od patnáctého roku dítěte 2.000 Kč měsíčně. Procesní soud první stolice uznal částečně podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, vytýkající napadenému rozsudku pouze nesprávné právní posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není opodstatněno. Žalobce opírá žalobní nárok na zvýšení výživného proti žalovaným dědicům nemanželského otce Františka S-a, o právní důvod, že nastala podstatná změna v pozůstalostním jmění, kterou v době ujednání smíru ze dne 11. října 1920 nemohl jeho zákonný zástupce předpokládati, a že také nastala změna v poměrech žalobcových, v jeho osobních potřebách. Podle § 171 obč. zák. přešla na žalované dědice nemanželského otce Františka S-a, dne 23. ledna 1919 zemřelého, povinnost vyživovati a zaopatřiti jeho nemanželské dítě (žalobce). Smírem ze dne 11. října 1920, ve formě notářského spisu sepsaným, byly však vyživovací a zaopatřovací ná-

roky nezletilého žalobce Otty Š-a i jeho matky Anny Š-ové z poměru nemanželského otcovství Františka S-a úplně vyrovnány i proti jeho dědicům a právním nástupcům, což poručník nezletilého žalobce jeho jménem a matka Anna Š-ová také vlastním jménem výslovně uznali a s tím souhlasili a poručník Antonín B. zároveň se vzdal veškerých jakýchkoli nároků proti pozůstalosti Františka S-a a jeho dědicům s výhradou schválení smíru soudem poručenským, jehož se smíru dostalo usnesením okresního soudu ze dne 21. října 1920, po předcházejícím výslechu poručníka i matky žalobcovy, kteří schválení smíru výslovně doporučili, ač byli soudcem upozorněni, že pozůstalost Františka S-a může býti po případě i značně aktivní a že smírem se zřikají pro vždy jakýchkoliv budoucích nároků. Přistoupila-li za těchto podmínek ku smíru matka žalobcova Anna Š-ová a byli-li smírem dědicové nemanželského otce sprostěni veškerých závazků vyživovacích a zaopatřovacích k nezletilému žalobci z důvodu nemanželského otcovství Františka S-a podle § 171 obč. zák. na ně přešedších, dovedil správně odvolací soud, že smír tento nebyl ujednáán za předpokladu doložky »rebus sic stantibus« — jak míní soud první stolice, — nýbrž, že právě doložka tato měla býti zřetelnou vůlí stran vyloučena a že smír neměl býti za žádných poměrů změnitelným. Nelze ani přisvědčiti dovolacím vývodům, že poručník dítěte a matka jeho Anna Š-ová byli při vyjednávání o smír uvedeni v omyl tvrzením právního zástupce pozůstalostních dědiců, že pozůstalost bude předložena, poněvadž touto otázkou se oba zabývali a o ní uvažovali i před nesporným soudcem a, ač jim bylo vyloženo, že pozůstalost, která v té době nebyla ještě přesně zjištěna, může býti značně aktivní, přece setrvali na schválení smíru, tak jak byl dojednáán. Nešlo tedy o okolnost, kterou by před svým rozhodnutím nemohli ani tušiti, a není správným jejich tvrzení, že souhlas ku smíru dali jen za mylných předpokladů o pozůstalostním jmění. Schválením smíru poručenským soudem stal se smír smlouvou pro obě strany závaznou a na matku dítěte přešla povinnost, by ze svého plnila, pokud by nestačila smírem ujednaná plnění, na zvýšené náklady na výživu a výchovu dítěte, na něž jest ovšem též použití odbytného 5.000 Kč (§§ 170, 166 obč. zák.). Ostatně ani zvýšené potřeby dítěte, rostoucí přirozeně s jeho věkem, nebyly okolností, na kterou strany při ujednání smíru pomyslit nemohly, naopak ji na zřeteli míti měly, a nelze ani tímto důvodem žalobní nárok opodstatniti. Okolnosti, jimiž se snaží dovolání doličiti opodstatněnost nároku žalobcova na nutnou výživu, jsou nepřipustnými novotami, jimiž nelze se dovolacím soudu obírat (§ 504 c. ř. s.). Žalobce se sporem nedomáhal nutné výživy jako svého nezadatelného práva proti otci z důvodu, že práva tohoto nemohl pozbyti ani úmluvou o odbytném ani vzdáním se (judikát čís. 245), nýbrž žaloval o výživu, přiměřenou pozůstalostnímu jmění nemanželského otce, a opíral tedy svůj nárok o jiný právní důvod, totiž, že jednak nastala podstatná změna v pozůstalostním jmění, jednak i změna v jeho osobních poměrech a že poměry takové nebyly předpokladem při smíru ze dne 11. října 1920 (srv. o rozdílech těchto nároků plen. rozh. ve sb. n. s. čís. 4213).